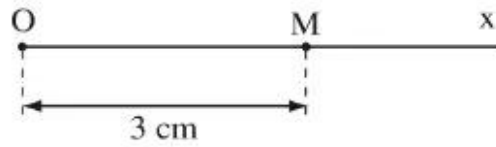

§9. Vẽ đoạn thẳng cho biết độ dài

52. a) (h.44)

Hình 44

b) Vẽ một tia gốc A rồi vẽ $AB = 2,5\text{cm}$

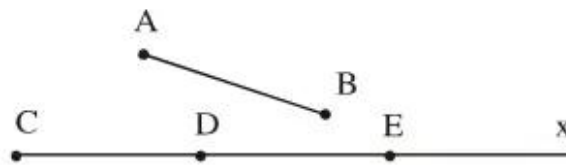
c) Vẽ một tia Cx nào đó rồi vẽ $CD = 3,5\text{cm}$.

53. Điểm B nằm giữa A, C.

54. a), b), c) HS tự làm

d) Trên tia BA có $BC = 3\text{cm}$, $BA = 4\text{cm}$, vậy C nằm giữa B và A.

55. a) (h.45)

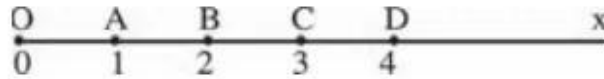
Hình 45

Vẽ tia Cx bất kì, dùng compa "chuyển độ dài" AB lên tia Cx, có $CD = AB$.

Lại chuyển AB thành DE. Khi đó $CE = 2AB$.

b) Làm như câu a, chuyển ba lần độ dài AB.

56. (h.46)

Hình 46

57. (h.47)

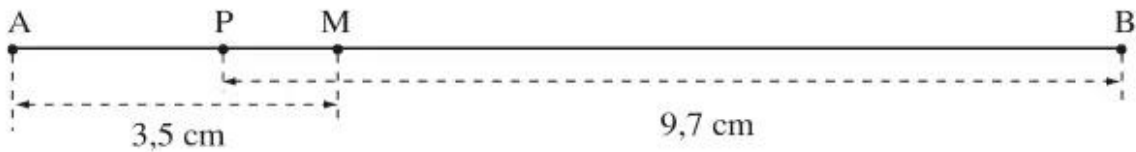

Hình 47

Vẽ đường thẳng $x'x$. Lấy điểm O bất kì làm gốc chung cho hai tia đối nhau Ox, Ox' . Lấy một độ dài làm đơn vị (1cm chẳng hạn). Trên mỗi tia, kể từ gốc vẽ liên tiếp các đoạn thẳng có độ dài bằng đơn vị đã chọn. Trên tia Ox ghi các mốc liên tiếp bằng các số $0, 1, 2, 3, 4, \dots$. Số 0 ứng với điểm O .

Trên tia Ox' ghi các mốc liên tiếp bằng các số $-1, -2, -3, -4, \dots$

58. a), b)

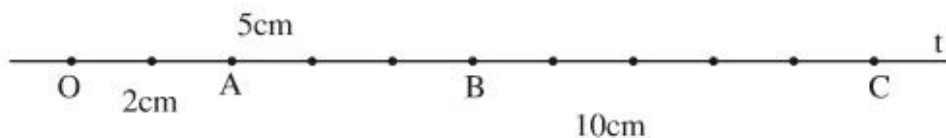

Hình 48

c) $MP = 1,2\text{cm}$.

Bài tập bổ sung

9.1. a) Ta vẽ được các đoạn thẳng OA, OB, OC như hình bs 27.

Hình bs 27

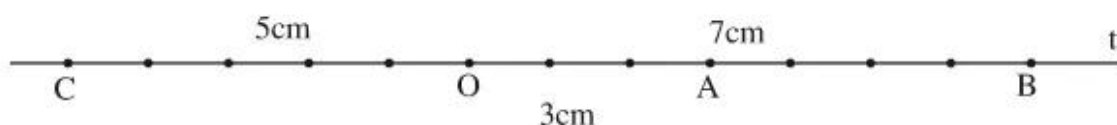
b) Khi đó do $OA < OB$ nên điểm A nằm giữa hai điểm O và B . Tương tự, do $OA < OB < OC$ nên điểm B nằm giữa hai điểm A và C .

Vì $OB = OA + AB$, suy ra $AB = 5 - 2 = 3$ (cm).

Tương tự, $OC = OB + BC$, suy ra $BC = 10 - 5 = 5$ (cm).

Ta có thể tính độ dài của đoạn AC theo cách sau: $OC = OA + AC$, suy ra $AC = 10 - 2 = 8$ (cm). Cũng có thể tính độ dài của đoạn AC theo cách $AC = AB + BC = 3 + 5 = 8$ (cm).

9.2. a) Ta vẽ được các đoạn OA, OB, OC như hình bs 28.

Hình bs 28

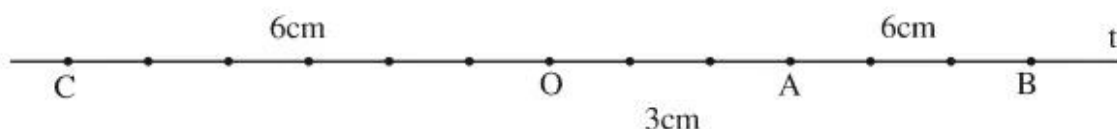
b) Khi đó, do OA và OB cùng thuộc tia Ot và $OA < OB$ nên điểm A nằm giữa hai điểm O, B. Từ đó $OB = OA + AB$, suy ra $AB = 7 - 3 = 4$ (cm).

Do OC nằm trên tia đối của tia Ot còn OA thuộc tia Ot nên điểm O nằm giữa hai điểm C, A. Cũng vì OC nằm trên tia đối của tia Ot còn OB thuộc tia Ot nên điểm O cũng nằm giữa hai điểm C, B.

Như vậy, $BC = BO + OC$, suy ra $BC = 7 + 5 = 12$ (cm).

Ta có thể tính độ dài của đoạn AC theo cách sau: $CA = CO + OA$, suy ra $CA = 5 + 3 = 8$ (cm). Cũng có thể tính độ dài của đoạn AC theo cách $CB = CA + AB$ suy ra $12 = CA + 4$, từ đó $CA = 8$ cm.

9.3. a) Do $OB = 2OA$ và $OA = 3$ cm nên $OB = 6$ cm. Biết $OC = OB$, suy ra $OC = 6$ cm. Từ đó ta vẽ được các đoạn OA, OB, OC như hình bs 29.

Hình bs 29

b) Khi đó, do OA và OB cùng thuộc tia Ot và $OA < OB$ nên điểm A nằm giữa hai điểm O, B. Từ đó $OB = OA + AB$, suy ra $AB = 6 - 3 = 3$ (cm).

Vì OC nằm trên tia đối của tia Ot còn OA thuộc tia Ot nên điểm O nằm giữa hai điểm C, A nên ta có thể tính độ dài của đoạn AC theo cách sau : $CA = CO + OA$, suy ra $CA = 6 + 3 = 9$ (cm).

Cũng vì OC nằm trên tia đối của tia Ot còn OB thuộc tia Ot nên điểm O cũng nằm giữa hai điểm C, B. Như vậy, $BC = BO + OC$, suy ra

$$BC = 6 + 6 = 12 \text{ (cm)}.$$

Chú ý. Ta cũng có thể tính độ dài của đoạn BC theo cách

$$CB = CA + AB = 9 + 3 = 12 \text{ (cm)}.$$